

Отже, альбом «Інтонації» — виклик для самої Кароль не лише тому, що вона ризикує викликати подив у частини своєї публіки. Це її спроба як співачки увійти до західної музичної традиції. Не секрет, що найсильніше її місце — це чистокровна лірика, що летить вільно, як вода.

Д. Адам'ян

ДЖАЗ-РОК У МУЗИЧНІЙ КУЛЬТУРІ УКРАЇНИ

D. Adamian

JAZZ-ROCK IN MUSICAL CULTURE OF UKRAINE

Основною метою написання цієї розвідки є висвітлення специфіки поєднання напрямів джазу та року в українському музичному мистецтві.

Джаз як мистецьке явище, що має афро-американське коріння, виникає на межі XIX–XX ст. у США. Характерними стильовими ознаками джазу стали імпровізація, поліритмія і унікальний комплекс виконавсько-виражальних прийомів, увіражений у феномені свінгу. Джазова музика суттєво вплинула на музичне мистецтво XX ст. та стала фундаментом сучасної поп- і рок-музики та інших жанрово-стильових явищ масової музичної культури. Елементи джазу, джазова стилістика проникає в академічну (оперно-симфонічну та камерну музику тощо), збагачуючи її художньо-виражальний потенціал.

Появу джазу в Україні пов'язують з ім'ям відомого композитора Юлія Мейтуса, під керівництвом якого 29 грудня 1925 р. був утворений перший джазовий гурт у тодішній столиці — Харкові. Колектив набув популярності та успішно виступав на різних сценічних майданчиках міста. Закладена джазова традиція набула поширення в українській культурі та відзначена яскравими здобутками. Серед відомих джазових музикантів, зокрема співаків, які нині працюють в Україні, можна відзначити Джамалу, Гайтану, Лауру Марті, Монатіка та ін.

Рок-музика, що виникла в середині 1950-х рр. та набула поширення спочатку на теренах Західної Європи (де основними центрами її зосередження й розвитку вважаються країни Скандинавії та Велика Британія) та США, наприкінці 1960-х рр. поступово проникає в українську музичну культуру. Властиві рок-музиці стильові особливості, підкреслена значущість у ній тембрового та метроритмічного чинників (розширена група ударних та електроінструментів, зокрема електрогітари, синтезаторів тощо), потужня остинатна ритміка, сильний бек-біт, яскраві сольні епізоди (вокальні та інструментальні), сповнені експресії, а також оптимальний виконавський склад рок-груп (до яких входять вокаліст, барабанщик, гітарист (електрогітара), бас-гітарист, клавішник та ін.), складають потужний виражальний комплекс, здатний музично виразити сучасний ритм та життєву енергію сьогодення.

Прийшовши складний етап розвитку, нині український рок розвивається відповідно до світових стильових тенденцій у цій сфері. Це засвідчують такі відомі українські рок-гурти, як «Океан Ельзи», «The Hardkiss», «Друга Ріка», «СКАЙ», «Бумбокс», «Антитіла» та «Без Обмежень» та ін., які набули популярності далеко за межами країни.

На перетині двох вищезазначених жанрово-стильових напрямів — джазу та року — формується джаз-рок як синтетичне мистецьке явище, основні ознаки якого — імпровізаційність, опора на темброві властивості електромузичних інструментів, складну ритміку, зумовлюють інтерес з боку естрадних музикантів та

слухачів у світовому та українському музичному просторі. Джаз-рок як синтетичне утворення набув специфічного розвитку в Україні, починаючи з 1970-х рр., в умовах жорстких цензурних обмежень тодішніх художніх рад, які прослуховували репертуар виконавських колективів різних музичних об'єднань. Гурти, які працювали в цьому стилі, потрапили під ідеологічний тиск за вільне висловлювання у творчості власних думок та були вимушені звучати «підпільно» (наприклад, гурт «Еней»). Серед ініціаторів джаз-року та артроку в Україні — представники гуртів «Брати Блюзу», ВІА «Ватра», Jazz-kolo та ін., вивчення творчого досвіду яких є перспективою окремих досліджень.

Ю. Базилева

УПРОВАДЖЕННЯ ЙОГИ В РУХОВУ АКТИВНІСТЬ МУЗИКАНТІВ-ВИКОНАВЦІВ

Y. Bazyleva

IMPLEMENTATION OF YOGA INTO THE MOTOR ACTIVITY OF MUSICIANS-PERFORMERS

Вирішення проблеми психоемоційних навантажень у здобувачів факультету музичного мистецтва однаково значиме в особливо ускладнених обставинах, що спонукають до емоційного згоряння і потребують психологічного захисту. Щоб уникнути психоемоційних переживань, пов'язаних з професійно-виконавською майстерністю, потрібна допомога, яка полягає в площині рухової активності, приміром, йоги. Саме ця індійська практика ідеально підходить для музикантів, оскільки, як жодна інша оздоровча система, впливає не лише на фізичне здоров'я людини, а й на її емоційний стан. Мистецтво йоги за своєю природою унікальне, тому що дає кожному те, у чому є потреба. Багато авторів, досліджуючи йогу, констатують, що її вправами, під час яких здійснюється розтягнення тіла, можна знімати м'язове напруження, водночас вони поліпшують кровообіг і виправляють дефекти хребта. Існують методики психофізичної гімнастики на основі хатха-йоги, автори яких рекомендують вправи асани для корекції малорухливості суглобів та усунення болювих відчуттів.

Метою доповіді є визначення ефективності програми рухової активності здобувачів факультету музичного мистецтва ХДАК, основаної на системі вивчення вправ-асан йоги, для розвитку гнучкості м'язів, сухожилів і рухливості суглобів та відновлення після виконавської практики.

На початку виконання вправ йоги більшість здобувачів помічають позитивні зміни в самопочутті: заряд енергії, нервова-м'язова релаксація, поліпшення психічного стану. Вправи йоги для музикантів-виконавців передбачають комплекси для розвитку гнучкості, рухової стійкості, граціозності, дихання і плавності рухів. Обов'язковий компонент занять — зміцнення м'язів спини, живота, грудей, шиї, верхніх і нижніх кінцівок. У нашому організмі все взаємопов'язано: органи, тканини, суглоби і м'язи. Йоги вже давно зрозуміли (а фізіологи довели), що, впливаючи на м'язи певним чином, ми можемо впливати і на внутрішні органи. Механізм цього впливу досить простий. М'язи, зв'язки і суглоби нашого тіла мають чутливі нервові закінчення, за допомогою яких ми відчуваємо своє тіло. Ці ж нервові зв'язки відіграють важливу роль у підтримці здоров'я внутрішніх органів. У йозі існує безліч асан (вправи-пози), які сприяють поліпшенню здоров'я та психоемоційного стану музикантів-виконавців. Як приклад можна навести такі асани: Сур'я Намаскар